

บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
AIMPHAN PRESS CO., LTD.

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย ๖ เล่ม ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ได้ผ่านการตรวจสอบจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว

ผู้เรียบเรียง

รศ.ผศ.ศรี ตรุษภัค	เจนบุศ มทาวรากร	ค.บ.(ภาษาไทย-ฝรั่งเศส), ค.บ.(การสอนภาษาไทย) ค.บ.(ภาษาไทย) เกียรตินิยม, อ.บ.(ภาษาไทย), อ.ล.(ภาษาไทย)
นางสาวกนิษฐา	พรายาโอบกุล	ค.บ.(ภาษาไทย), ค.บ.(ภาษาไทย)

ผู้ตรวจ

รศ.ป.ช.ไพ เศขรวณิช	เชิงฉภาศ อิฐรัตน์	ค.บ.(ภาษาไทย-ฝรั่งเศส), ค.บ.(การสอนภาษาไทย) อ.บ.(ภาษาไทย), อ.บ.(ภาษาไทย)
ศ.วิมลศิริ	ร่วมสุข	ค.บ.(ภาษาและวรรณคดีไทย), ค.บ.(ภาษาและวรรณคดีไทย)

บรรณาธิการ

นางสาวสุภาดา รศ.สุกัญญา	วราตพันธ์ สุจฉายา	ค.บ.(สังคมศึกษา), ค.บ.(พื้นฐานการศึกษา) อ.บ.(ภาษาไทย), อ.บ.(ภาษาไทย)
----------------------------	----------------------	---

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑

ISBN 978-616-07-0481-8

จัดพิมพ์โดย บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

๑. สำนักงานตลาด, สำนักงานพัฒนาวิทยุ, สำนักผลิตและจัดส่ง :

๒๕/๑๐๕ หมู่ ๑ ซ.พระยาภิรมย์ ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐

โทร. ๐-๒๕๖๔-๔๔๔๔, ๐-๒๕๖๔-๔๔๔๔, ๐-๒๕๖๔-๔๔๔๔-๒ โทรสาร ๐-๒๕๖๔-๔๔๔๔

๑. ฝ่ายบริหาร :

๔๔/๑๒๒ อ.กมลวรรณภรณ์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐-๒๕๖๔-๔๔๔๔-๒๐, ๐-๒๕๖๔-๔๔๔๔-๒ โทรสาร ๐-๒๕๖๔-๒๕๖๔

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **ภาษาไทย ๖ เล่ม ๒** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เรียบเรียง
ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น ๑๐ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย อิทธิพลของภาษา
ที่มีต่อกัน การประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การฟังและดูที่แสดงทรรณะ
การพูดโต้แย้ง การเขียนย่อความ การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านประเมินค่านวนิยาย เรื่อง
ความสุขของกะทิ การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทนา กาพย์เห่เรือของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร และ
ไตรภูมิพระร่วง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน **ภาษาไทย ๖ เล่ม ๒** เล่มนี้ จะอำนวยความสะดวก
ประโยชน์ต่อผู้สอนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
และบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
มีนาคม ๒๕๕๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ อิทธิพลของภาษาที่มีต่อกัน	๑
สาเหตุของการยืมภาษา	๒
อิทธิพลของภาษาต่างประเทศต่อภาษาไทย	๓
อิทธิพลของภาษาถิ่น และภาษาไทยมาตรฐานที่มีต่อกัน	๗
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑๒
ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑๓
แนวทางการวิเคราะห์การใช้ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑๓
การประเมินการใช้ภาษา	๑๘
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การฟังและดูสารที่แสดงทรรณะ	๒๐
การฟังและดูสารที่แสดงทรรณะ	๒๑
ความหมายของทรรณะ	๒๑
แนวทางการฟังและดูสารที่แสดงทรรณะ	๒๓
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๒๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การพูดโต้แย้ง	๒๖
การพูดโต้แย้ง	๒๘
ความหมายของการพูดโต้แย้ง	๒๘
กระบวนการพูดโต้แย้ง	๒๙
เทคนิคการพูดโต้แย้ง	๓๐
ข้อควรระวังในการพูดโต้แย้ง	๓๑
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๓๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การเขียนสรุปความ	๓๔
ความหมายของการเขียนสรุปความ	๓๕
หลักการเขียนสรุปความ	๓๕
ข้อแนะนำและวิธีการสรุปความ	๓๖
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๔๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ	๔๑
ความหมายของการอ่าน	๔๒
ประโยชน์ของการอ่าน	๔๒
กลวิธีการอ่านลักษณะต่างๆ	๔๓
การเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน	๔๔
วิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ	๔๔
การอ่านเร็ว	๔๖
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๔๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การอ่านประเมินค่านวนิยาย	๕๒
เรื่อง ความสุขของกะทิ	
ความหมายของนวนิยาย	๕๔
การประเมินค่าของนวนิยาย	๕๔
การอ่านและประเมินค่านวนิยาย เรื่อง “ความสุขของกะทิ”	๕๖
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๖๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท	๖๕
ประเภทของฉันท	๗๐
ฉันทลักษณ์ของฉันท	๗๐
ความไพเราะของคำประพันธ์ประเภทฉันท	๘๑
ข้อสังเกตในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท	๘๒
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๘๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ กาพย์เห่เรือของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร	๘๔
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกาพย์เห่เรือ	๘๖
วิเคราะห์คุณค่ากาพย์เห่เรือ	๙๙
บทอาขยานจากเรื่อง	๑๐๔
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๐๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ ไตรภูมิพระร่วง	๑๐๗
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับไตรภูมิพระร่วงหรือเตภูมิกถา	๑๐๙
เนื้อเรื่องย่อตอนอุตรกฐทวีป	๑๑๓
วิเคราะห์คุณค่า	๑๒๕
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๒๘

บรรณานุกรม	๑๒๕
-------------------	-----

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้

๕. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น

แนวคิด

ธรรมชาติของภาษามีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงประการหนึ่งมาจากอิทธิพลของภาษาที่มีต่อกัน ภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่นในภาษาไทยเป็นตัวอย่างอันดีที่ทำให้เข้าใจความจริงข้อนี้ โดยเฉพาะการรับภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย ทำให้ภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปมีคำใช้ในภาษามากขึ้น และมีผลต่อระบบเสียง คำ ความหมาย ประโยค และสำนวนโวหารในส่วนของภาษาถิ่นเข้ามาปะปนในภาษาไทยทั่วไป และวรรณคดีไทย ทำให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา ความเป็นมาและความเป็นไปของภาษาไทยได้ดียิ่ง

สาระการเรียนรู้

๑. สาเหตุของการยืมภาษา
๒. อิทธิพลของภาษาต่างประเทศต่อภาษาไทย
๓. อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐานที่มีต่อกัน

ภาษาไทยได้รับภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้เพราะต้องติดต่อหรือมีความสัมพันธ์กับประเทศอื่นเป็นระยะเวลานาน จึงได้ยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ ซึ่งอาจจะเป็นการยืมคำศัพท์ไวยากรณ์ เป็นต้น เมื่อยืมมาใช้เป็นระยะเวลานาน ก็จะมีผลต่อภาษาไทยทำให้ภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปด้วย

สาเหตุของการยืมภาษา

การยืมภาษามีหลายสาเหตุดังนี้

๑. การยืมเพราะความใกล้ชิด คือมีสภาพอาณาเขตใกล้ชิดกับอีกประเทศหนึ่ง มีความสัมพันธ์กันในชีวิตประจำวัน จึงเกิดการยืมภาษากันขึ้น เช่น ภาคใต้ติดต่อกับชวา มลายู ภาคอีสานติดต่อกับเขมร ภาคเหนือติดต่อกับพม่า เป็นต้น การยืมภาษาอาจจะเป็นลักษณะต่างฝ่ายต่างยืมซึ่งกันและกัน หรือฝ่ายหนึ่งยืมอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ เช่น ไทยกับเขมร มีการยืมซึ่งกันและกัน ไทยรับคำเขมรเข้ามาใช้ เช่น เสต็จ ขจี บำเรอ ฯลฯ

๒. การยืมเพราะรับวัฒนธรรม คือ ต่างฝ่ายต่างมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เมื่อได้ติดต่อกันทางการค้าขาย ทางประวัติศาสตร์ ทางส่วนตัว ทางการเมือง ไทยจึงรับวัฒนธรรมของชาติที่มีความเจริญกว่าหรือมีปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่แตกต่างไปจากของเรา ฯลฯ เช่น ไทยรับเอาวัฒนธรรมทางด้านศาสนา วรรณคดี ศิลปวัฒนธรรม การศึกษาจากอินเดีย รับวัฒนธรรมทางการแต่งกาย ความรู้วิชาการด้านต่าง ๆ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจากตะวันตก ภาษาจึงเข้ามาพร้อมกับวัฒนธรรมเหล่านั้น ดังตัวอย่าง

ภาษาต่างประเทศ	สาเหตุ	ตัวอย่าง
ภาษาบาลี - สันสกฤต	ความเชื่อ ศาสนา	กรรม เทวดา กิเลส ฤดูแล้ง เมฆ
ภาษาเขมร	วัฒนธรรม - ความใกล้ชิด	บำเรอ เดิน เสต็จ กำลัง จ้างาย ขจี ดำรัส
ภาษาชวา - มลายู	วัฒนธรรม - ความใกล้ชิด	ทุเรียน มังคุด กฤษี กายาน ปาเต๊ะ ตูนาหงัน บูหงา บูหลัน กระยาหงัน ปันเท่ง

ภาษาต่างประเทศ	สาเหตุ	ตัวอย่าง
ภาษาจีน	วัฒนธรรม - การค้าขาย - ความใกล้ชิด	ก๊าก ตั้ง หุน เกี่ยมอี พะไล้ กุยซ่าย ฉำฉา ห้าง กงเต็ก จิว
ภาษามอญ	วัฒนธรรม - ความใกล้ชิด	สมิง พลาย ก้ามะลอ กายาน เป็งมาง รามัญ
ภาษาพม่า	วัฒนธรรม - ความใกล้ชิด	กะปิ อังวะ ล่วย ร้างกุ้ง ปอย (งานฉลอง)
ภาษาทิพ	วัฒนธรรม - ศาสนา	แกงกะหรี่ กูลี กะโหล่ ยี่หว้า ปะวะหล้า ก้ามะหยี่ ตรียมปวย
ภาษาเปอร์เซีย	วัฒนธรรม - การค้าขาย	เข้มخاب กูหลาบ ยี่หว้า ลักหลาด อุ่นสุห่วย
ภาษาอังกฤษ	วัฒนธรรม - การศึกษา - การค้าขาย	กาแฟ แล็ก สกี คอมพิวเตอร์ ฮีโมโกลบิน ไมโครโฟน
ภาษาฝรั่งเศส	วัฒนธรรม - การศึกษา - การเมือง	มาตาม เข้าคิว โครเชต์ ชีฟอง บุปเฟ่
ภาษาโปรตุเกส	วัฒนธรรม - การค้าขาย - ศาสนา	กะละแม เหยี่ยว บาทหลวง
ภาษาญี่ปุ่น	วัฒนธรรม - การค้าขาย - การศึกษา - ส่วนตัว	โซกุน กีโมโน ฮาราคีรี สุกียากี้

อิทธิพลของภาษาต่างประเทศต่อภาษาไทย

เนื่องด้วยภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง สามารถถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้จึงทำให้ภาษาในโลกนี้เกิดการปะปนกันในกลุ่มชนที่ติดต่อสัมพันธ์กัน ภาษาไทยได้ยืมคำจากภาษาต่างประเทศหลายภาษา เมื่อนำมาใช้เป็นระยะเวลานาน ภาษาไทยจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้านด้วยกัน ทั้งด้านระบบเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และสำนวนโวหาร ดังนี้

๑. อิทธิพลด้านระบบเสียง การยืมคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านระบบเสียง ดังนี้

○ มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำมากขึ้น เดิมภาษาไทยมีเสียงควบกล้ำเพียง ๑๑ เสียง ได้แก่ กร กล กว ขร (คร) ชล (คล) ขว (คว) ปล พล พร พล (ผล) ตร เมื่อรับภาษาสันสกฤตเข้ามาใช้มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำเพิ่มขึ้น ๑ เสียง คือ ทร ในคำว่า จันทรา ทฤษฎี และเมื่อรับภาษาอังกฤษมีเสียงพยัญชนะควบกล้ำเพิ่มอีก ๔ เสียงคือ

เสียง ฟร	ในคำ	ฟรี ฟรีช
เสียง ดร	ในคำ	ดรัมเมเยอร์ ดราฟท์
เสียง บร	ในคำ	เบรด บรอนซ์
เสียง บล	ในคำ	บลูต บลูเบอร์รี่
เสียง ฟล	ในคำ	ฟลัค แฟลต

○ มีเสียงพยัญชนะตัวสะกดเพิ่มขึ้น เดิมภาษาไทยมีตัวสะกด ๘ แม่ คือ แม่ก ก แม่กด กแม่กบ แม่กง แม่กน แม่กม แม่เกย และแม่เกอว อิทธิพลของภาษาอังกฤษทำให้มีแนวโน้มในการออกเสียงพยัญชนะท้ายเพิ่ม เช่น -ส -ฟ -ล เช่น

-ส	ได้แก่	วินัส แกัส เทนนิส มัสตาร์ด
-ฟ	ได้แก่	กร๊อฟ บรูฟ เซฟ ทอฟฟี
-ล	ได้แก่	แอปเปิล อี-เมล ดับเบิล

๒. อิทธิพลทางด้านศัพท์ เป็นอิทธิพลที่เห็นเด่นชัดคือ ภาษาไทยมีคำศัพท์ใช้เพิ่มขึ้น อาจเป็นคำศัพท์ที่หมายถึงสิ่งใหม่ที่ยังไม่เคยมีในภาษาไทย หรืออาจหมายถึงสิ่งของหรือความคิดที่มีอยู่แล้วในภาษาไทยก็ได้ การเปลี่ยนแปลงด้านคำศัพท์มีดังนี้

○ มีคำศัพท์ใหม่ใช้แทนสิ่งใหม่หรือความคิดใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนทั้งที่ใช้ทั่วไปใช้ในวรรณคดี ศาสนา วิชาการ ฯลฯ เช่น วันจันทร์ มรกต กระฉูด กิเลส นรก บาป นิสิต ศึกษา สุนัข อูจจาระ จิตวิทยา ตรีโกณมิติ

○ มีคำศัพท์ใหม่ใช้แทนสิ่งเดิมหรือความคิดเดิมที่มีอยู่แล้ว ทำให้มีคำใช้หลากหลาย เช่น พ่อ-บิดา หนึ่ง-เอก ลิบ-ทศ เกือก-รองเท้า

○ มีคำศัพท์ใหม่ใช้มากขึ้น ทำให้เกิดคำไวพจน์ เป็นประโยชน์ในการพูด การเขียนสามารถเลือกใช้คำให้เหมาะกับระดับภาษา และเป็นประโยชน์ในการแต่งคำประพันธ์ เช่น

กิน	-	รับประทาน เสวย
เดิน	-	เสด็จ
หัว	-	ศีรษะ ศีรษะ กบาล
ดวงจันทร์	-	บุหลัน แขน จันทรา ศศิธร

○ ทำให้เกิดคำพ้องเสียง	เพราะมีคำศัพท์ใหม่ที่พ้องกับเสียงภาษาที่มีมาแต่เดิม เช่น
พัน	(วงโดยรอบ, จำนวน ๑๐ ของร้อย) เป็นศัพท์เดิม
พันธุ์	(ญาติพี่น้อง) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต
พรรณ	(สีผิว) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต
พัด	(พัดใบ) เป็นศัพท์เดิม
พัช	(ดอก) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต
พัสด์	(ผ้า) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต
พัทธ	(ผูก, ต่อ) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต
พัตร	(ผ้า) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต
พรรษ	(ฝน) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต
ภัต	(อาหาร, ข้าว) เป็นศัพท์ที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลีสันสกฤต

๓. อิทธิพลด้านไวยากรณ์ การรับภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ทำให้ภาษาไทยนอกจากจะมีคำศัพท์มากขึ้นแล้ว ยังรับกลวิธีในการเรียงคำ กลวิธีในการสร้างคำใหม่มาใช้อีกด้วย เช่น

กลวิธีในการเรียงคำ

○ การเรียงคำขยายไว้ข้างหน้า ภาษาไทยมักเรียงคำขยายอยู่หลังคำที่ถูกขยาย แต่มีลักษณะการเรียงคำขยายมาก่อน เช่น หลายความคิด

- จำนวนนับอยู่หน้าคำนามและไม่นิยมใช้ลักษณนาม เช่น ๔ โจรสันบ้านทอง
- รัฐบาลเร่ง ๒ มาตรการพื้นฐานเศรษฐกิจ
- เผย ๔ ปี ตามมูลศาลงทุน ๑.๕ แสนล้าน

กลวิธีในการสร้างคำ

○ ยืมวิธีประสมคำของบาลีสันสกฤตมาสร้างคำใหม่ ได้คำสมาสซึ่งไม่มีในภาษาบาลีสันสกฤต เพราะไม่ได้ใช้คำบาลีสันสกฤตล้วน แต่ใช้คำไทยปน เช่น เทพเจ้า ภูมิสำเนา ผลไม้ เวชระเบียน ราชวัง สรรพสินค้า

○ ยืมวิธีการสร้างคำของภาษาเขมรมาใช้ เช่น การประกอบหน่วยคำเดิมกลาง อ่าน หรือ อ่าน หรือ อ่าน ในคำว่า เสียง - สำเนียง จน - จ้านน จ่าย - จ้าหน่าย ดึง - ค้านึง คุณ - ค้านูณ

ตัวอย่าง อิทธิพลด้านไวยากรณ์

- เขาเดินทางไปเชียงใหม่โดยเครื่องบิน
- ฉันพบตัวเองอยู่ในห้องมืด
- ท้องฟ้าเต็มไปด้วยดวงดาว
- ประเทศไทยภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี
- ปีนี้ประเทศไทยส่งออกข้าวหลายล้านตัน
- เขาถูกเชิญให้ปราศรัยบนเวที
- สำหรับปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ....

๔. อิทธิพลด้านสำนวน การยืมคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้มีผลทำให้สำนวนหรือรูปประโยค อุปมาอุปไมย เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย มีการเลียนแบบสำนวนภาษาอังกฤษ บาลีสันสกฤต จีน เป็นต้น

ตัวอย่าง

○ ถอนขนห่าน	(อังกฤษ)
○ มือสะอาด	(อังกฤษ)
○ จุดยีน	(อังกฤษ)
○ มือสอง	(อังกฤษ)
○ ตีมน้ำผึ้งพระจันทร์	(อังกฤษ)
○ ตลาดมืด	(อังกฤษ)
○ แพะรับบาป	(อังกฤษ)
○ ฟางเส้นสุดท้าย	(อังกฤษ)
○ ไม่เห็นโลงศพไม่หลั่งน้ำตา	(จีน)
○ มิบังอาจ	(จีน)
○ ขอดารวะสักจอก	(จีน)
○ ไม่เข้าตำเลือก็ไม่ได้ลูกเสือ	(จีน)
○ ศิษย์สมควรตาย	(จีน)
○ ทนทางพิสูจน์มีากาลเวลาพิสูจน์คน	(จีน)
○ ฟังด้วยดียอมเกิดปัญญา	(บาลีสันสกฤต)
○ ไม่มีแสงสว่างใดเสมอด้วยปัญญา	(บาลีสันสกฤต)

อิทธิพลของภาษาถิ่น และภาษาไทยมาตรฐาน ที่มีต่อกัน

ภาษาถิ่น บางทีเรียกว่าภาษาพื้นเมือง หมายถึงภาษาที่ใช้พูดติดต่อสื่อสารกันตามท้องถิ่นต่างๆ สื่อความหมาย เข้าใจกันในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งแต่ละถิ่นอาจพูดแตกต่างกันไปจากภาษามาตรฐาน ทั้งในด้านเสียง คำ การเรียงคำ ภาษาถิ่นที่ใช้พูดกันในประเทศไทยจำแนกตามความแตกต่างของสภาพภูมิศาสตร์ได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ๆ คือ

๑. **ภาษาถิ่นกลาง** ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในเมืองหลวง และจังหวัดรอบๆ ภาคกลางของประเทศไทย เช่น นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม เป็นต้น

๒. **ภาษาถิ่นใต้** ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย เช่น สงขลา ภูเก็ต พังงา เป็นต้น

๓. **ภาษาถิ่นอีสาน** ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เช่น ชัยภูมิ นครพนม อุบลราชธานี เป็นต้น

๔. **ภาษาถิ่นเหนือ** ได้แก่ ภาษาที่ใช้พูดกันในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย เช่น เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เป็นต้น

ภาษาถิ่นเข้ามาปะปนอยู่ในภาษาไทยมาตรฐาน ทำให้ภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่ไม่มากเท่าภาษาต่างประเทศ โดยจะเปลี่ยนแปลงในด้านคำศัพท์ คือ มีการใช้คำภาษาถิ่นทั่วไปใช้ในคำซ้อน ในสำนวนโวหาร และในวรรณคดีไทย การศึกษาภาษาถิ่นทำให้รู้ความหมายของคำ ระบุประวัติของคำ เข้าใจคติ ความเชื่อ ตลอดจนเข้าใจวรรณคดีต่างๆ ที่ใช้ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นเข้ามาปะปนอยู่ในภาษาไทยทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางภาษาที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. มีคำภาษาถิ่นเข้ามาปะปนกับภาษามาตรฐานมากขึ้น ซึ่งใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น

แซบ	(ถิ่นอีสาน หมายถึง อร่อย)
เัว	(ถิ่นเหนือ หมายถึง พูด)
ไผ	(ถิ่นอีสาน หมายถึง ใคร)
ล้มคำ	(ถิ่นอีสาน หมายถึง ของกินใช้มะละกอตำประสมกับเครื่องปรุง มีรสเปรี้ยว เค็ม)
พ่อเลี้ยง	(ถิ่นเหนือ หมายถึง คนที่มีฐานะร่ำรวย)

๒. คำบางคำไม่ทราบความหมายแต่พบในภาษาถิ่น ได้แก่ คำซ้อนของไทยที่มีภาษาถิ่นปนอยู่ เป็นประเภทคำซ้อนความหมาย เมื่อศึกษาภาษาถิ่นจึงรู้ความหมาย รวมถึงประวัติที่มาของคำเหล่านั้นด้วย เช่น

เด็ดลอด	เด็ด	เป็นภาษาถิ่นใต้ มีความหมายว่า	ลอดออกจากช่องเล็กๆ
คอเหนียง	เหนียง	เป็นภาษาถิ่นเหนือ มีความหมายว่า	คอ
หย่าร้าง	ร้าง	เป็นภาษาถิ่นเหนือ มีความหมายว่า	หย่า
บาดแผล	บาด	เป็นภาษาถิ่นอีสาน มีความหมายว่า	แผล
มากหลาย	หลาย	เป็นภาษาถิ่นอีสาน มีความหมายว่า	มาก
เข็ดหลาบ	หลาบ	เป็นภาษาถิ่นใต้ มีความหมายว่า	เข็ด
เชื่อเชิญ	เชิญ	เป็นภาษาถิ่นใต้ มีความหมายว่า	เชิญ

นอกจากคำซ้อนแล้ว คำบางคำที่ใช้อยู่ในสำนวนโวหาร ยังมีใช้อยู่ในภาษาถิ่น การศึกษาภาษาถิ่นจึงช่วยให้เข้าใจสำนวนโวหารเหล่านั้นได้ดีขึ้น เช่น

ผีซ้ำด้าพลอย	(ด้า ในภาษาถิ่นเหนือ, อีสาน หมายถึง ผีเรือน)
เก็บหอมรอมริบ	(หอม ในภาษาอีสาน หมายถึง รวม รักษา)
ลูปหน้าปะจุมูก	(ปะ ในภาษาอีสาน หมายถึง พบ)
เมื่อพีเนื้อหอม เมื่อผอมเนื้อเหี้ยน	(พี ในภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ถึงฮ้วน)
ผูกอยู่ตามใจผู้นอน	(อยู่ ในภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง เปล)
ผ้าผ่อนท่อนสะไบ	(ผ่อน ในภาษาถิ่นเหนือ หมายถึง ผ้า)

๓. พบภาษาถิ่นในสำนวนโวหารของไทย การศึกษาภาษาถิ่นทำให้เข้าใจความหมายและเข้าใจคติ แนวคิด ความเชื่อของคนในท้องถิ่น เช่น

ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น	(ถิ่นกลาง) หมายถึง ลูกย่อมไม่ต่างกับพ่อแม่มากนัก
อดเปรี้ยวไว้กินหวาน	(ถิ่นกลาง) หมายถึง อดใจไว้ก่อนเพราะหวังสิ่งที่ดีกว่าข้างหน้า
ແຄກຈັນເຄື່ອດແຫ້ງ	(ถิ่นใต้) หมายถึง พยายามจนสุดความสามารถ แຄก = ติ้น

เกลือก

เมืองลุงขี้ด้า สงขลาปากบอน เมืองคอนปากหวาน เป็นสำนวนเปรียบเทียบคน ๓ จังหวัด คือ พัทลุง สงขลา และนครศรีธรรมราช เมืองลุง = พัทลุง เมืองคอน = นครศรีธรรมราช

๔. มีภาษาถิ่นจำนวนมากในวรรณคดีไทย การศึกษาภาษาถิ่นทำให้อ่านวรรณคดีไทยได้เข้าใจมากขึ้น ดังตัวอย่าง

- องค์เอวกลมอรธัง อรธังทักยเลิศนี้
(จากมหาชาติคำหลวง ทักย ในภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง สะโพก)
- ตามองเลียบพริบ เห็นเวือกลับเป็นแมว
(จากลิลิตพระลอ พริบ ในภาษาถิ่นเหนือ หมายถึง กระพริบ)
- ปูเอาไม้ไผ่ไขว่ลูกกลม
(จากลิลิตพระลอ ลูกกลม ในภาษาถิ่นใต้ หมายถึง กังหัน)
- ตัวหนึ่งกัถเ็นกระหน่อง
(จากมหาชาติคำหลวง กระหน่อง ในภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง อวัยวะส่วนหลังของลำแข้ง ตั้งแต่ขาพับลงไปถึงส้นเท้า)
- ไครจักมักหัวหัว
(จากศิลาจารึก หัว ในภาษาถิ่นใต้ และถิ่นอีสาน หมายถึง หัวเราะ)

สรุปสาระสำคัญ

ภาษาต่างประเทศมีอิทธิพลต่อภาษาไทย โดยมีสาเหตุของการยืมภาษา คือ การยืมเพราะความใกล้ชิด การยืมเพราะรับวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังทำให้ภาษาไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านระบบเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และสำนวนโวหาร ภาษาถิ่นหรือภาษาพื้นเมืองที่ใช้ในประเทศไทยแบ่งตามความแตกต่างของสภาพภูมิศาสตร์ ๔ กลุ่ม ได้แก่ ภาษาถิ่นกลาง ภาษาถิ่นใต้ ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นที่ปรากฏในภาษาไทยพบในลักษณะต่างๆ เช่น การใช้คำซ้อนสำนวนโวหาร และในวรรณคดีไทย

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

- ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ “คุณค่าภาษาถิ่น” “ปฏิเสธภาษาต่างประเทศได้หรือไม่” “การศึกษาวรรณคดีควรศึกษาภาษาถิ่นด้วย”
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มรวบรวมคำภาษาถิ่นในพจนานุกรม หรือคำศัพท์ภาษาถิ่นที่พบในวรรณคดีไทยที่เรียนในชั้นนี้โดยใช้พจนานุกรมภาษาถิ่นประกอบ แล้วบันทึกลงสมุดรวบรวมกิจกรรมของห้องเรียน
- ให้นักเรียนจัดทำบัญชีคำศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศในด้านต่างๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ เช่น ด้านการศึกษา การเมือง การศาสนา เทคโนโลยี การธุรกิจ ฯลฯ แล้วพิจารณาลักษณะที่แตกต่างจากภาษาไทยทั้งด้านเสียง ความหมาย การสร้างคำ
- ให้นักเรียนศึกษาอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในด้านโครงสร้างของประโยคที่แตกต่างไปจากของภาษาไทย จากหนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างๆ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ให้นักเรียนสังเกตป้ายห้างร้านโฆษณาต่างๆ ตามท้องถนน แล้วรวบรวมนำมาพิจารณาว่าเกิดจากอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในประเด็นใด แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน เช่น บ้านลือต สุกท้าย ๔ นอน ๔ หน้า ฟรีแอร์ ฟรีเฟอร์ เป็นต้น
- ให้นักเรียนอ่านข้อความข้างนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำหรือโครงสร้างของประโยคที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

ตามสนามกีฬาและสวนสุขภาพทั้งในเมืองกรุงและต่างจังหวัด กิจกรรมการออกกำลังกายที่เราเห็นได้จนชินตา คือ การเต้นแอโรบิคของสาวน้อยสาวใหญ่ หรือแม้แต่หนุ่มๆ เดี่ยวนี้ก็มีให้เห็นกันมากมายทั้งในช่วงเช้าและช่วงเย็น

สำหรับปัจจุบันแอโรบิคไม่ใช่กิจกรรมที่ใช้เรียกเหงื่อเท่านั้น เพราะถูกนำมารวมกับยิมนาสติก เป็น “ยิมนาสติก แอโรบิค” และมีแข่งขันในมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติหลายรายการ ซึ่งนักกีฬาไทยก็มีชื่อเสียงในด้านนี้อยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะคู่หูนักเต้นอย่าง “มิว” ณัฐวุฒิ พิมพ์ และ “แพรวพราว” รอยพิมพ์ งามพิระพงศ์ ที่เพิ่งไปคว้าตำแหน่งของแชมป์ในการแข่งขันสปอร์ตแอโรบิคชิงแชมป์โลก ปี ๒๕๕๒ รายการ “อินเตอร์เนชั่นแนล แอโรบิค เอฟไอจี เวิลด์ซีรีส์ ๒๐๐๙” ที่เมืองลาสเวกัส สหรัฐอเมริกา มาหมาดๆ นอกจากนั้นมิวยังคว้ารองแชมป์ชายเดี่ยว ส่วนแพรวพราวก็ได้อันดับ ๓ หญิงเดี่ยวมาด้วย

แต่กว่าที่จะประสบความสำเร็จถึงขนาดนี้ ทั้งแพรวพราวและมิวยอมรับว่า ต้องฝ่าฟันกัน

อย่างสมบุกสมบันทีเดียว เพราะการเสนอยิมนาสติก แอโรบิค ต้องมีทั้งพื้นฐานของยิมนาสติกและการเต้นแอโรบิค แพรวเริ่มเสนอยิมนาสติกลีลา มาตั้งแต่ ๘ ขวบ ส่วนมิวเริ่มเสนอยิมนาสติกสากลตั้งแต่อายุ ๑๖

“การที่มีพื้นฐานยิมนาสติกมาก่อน จะช่วยให้เต้นแอโรบิคได้ง่ายกว่าไม่มีเลยแต่ถึงจะเก่งแล้วก็ต้องซ้อมทุกวัน เพราะแอโรบิคต้องจดจำท่าและคิดท่าใหม่ๆ มาประกอบเพลงเรื่อยๆ” แพรวพราวกล่าว

ถามทั้งสองคนว่ากว่าที่จะ “ฝ่าฟัน” มาจนประสบความสำเร็จอย่างทุกวันนี้ยากขนาดไหน? มิวบอกว่า ตั้งแต่เข้ามาเสนอยิมนาสติก เวลาว่างแทบจะไม่มี เพราะต้องหมดเวลาไปกับการซ้อม ซ้อมทุกวันตลอดทั้งปี ไม่ว่าจะฝนหรือแดด เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและอยู่ตัว ทำให้ไม่ค่อยจะมีกิจกรรมยามว่างเหมือนเด็กๆ ทั่วไป นอกจากเรียน ซ้อมแล้วก็แข่ง

หลังมิวพูดจบ แพรวพราวยิ้มและพยักหน้าก่อนจะบอกว่า “เหมือนที่มิวพูดเลยล่ะ”

